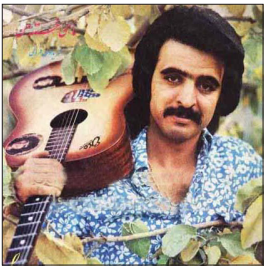

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

وقتی نیستی زندگی فرقی با زندون نداره...

فریدون فروغی (متولد نهم بهمن ۱۳۲۹ - تهران) از نوجوانی و بدون آنکه کسی به او آموزش دهد تدمرین خواندن می کرد. در ۱۶ سالگی به همراه یک گروه نوازنده در مکان‌های مختلف ترانه‌های غربی معروف آن روزگار را اجرا کرد و در اواخر دهه چهل به خواننده بلندآوازه کلوب‌های شبانه تهران بدل شد. سال ۱۳۵۰ به اجرای دو ترانه به نام‌های «آدمک» و «پروانه من» به شهرتی بیش از پیش رسید. سال ۱۳۵۲ فیلم تنگنا ساخته امیر نادری،

صدای خش دار و خسته فروغی را بر تیتراژ داشت. در همان سال ترانه مشهور «نماز» (تن تو ظاهر تابستونو به یادم میاره / رنگ چشم های تو بارونو به یادم میاره / وقتی نیستی زندگی فرقی با زندون نداره / قهر تو تلخی زندونو به یادم میاره) را اجرا کرد؛ ترانه‌ای که سبب شد ساواک او را بازخواست کند. سال ۱۳۵۴ اجرای ترانه «سال قطعی» باعث شد حکومت شاهنشاهی به مدت دو سال او را از فعالیت منع کند. سال ۱۳۵۶، پس از اعلام فضای باز سیاسی، آلبوم «سال قطعی» را منتشر کرد. سال ۱۳۵۷، با وخیم شدن اوضاع سیاسی ایران، اعتراض خود را به اوضاع کشور با انتشار آلبوم بت‌شکن اعلام کرد. سال ۱۳۵۸ ترانه یار دبستانی را برای فیلم از فریاد تا تورو به کارگردانی منصور تهرانی اجرا کرد. در حالی که بعد از انقلاب هیچ منع رسمی‌ای برای فعالیت فروغی اعلام نشده بود، به تهرانی خبر دادند باید صدای فروغی را از تیتراژ فیلمش حذف کنند و این ماجرا متأسفانه شروع منع فعالیت فریدون بود. با این حال فروغی در ایران ماند و پیشنده‌های تهیه‌کنندگان آن سوی آب هرگز او را به رفتن راضی نکرد. تا پایان عمر کوهتاش جز اجرای یکی دو کنسرت در جزیره کیش مجوز برگزاری کنسرت یا انتشار آلبوم نیافت. فریدون فروغی سیزدهم مهر ماه ۱۳۸۰ با اندوه حنجره‌ای خاموش شده زندگی را بدرود گفت.

خودزنی / محیط زیست

نقش جامعه مدنی در حفظ محیط زیست

رئیس سازمان محیط زیست ضمن تاکید بر اهمیت نقش همیاران در حفظ محیط زیست، گفت: این نقش مهم نباید منجر به نادیده گرفتن آسیب‌های ناشی از اجرای این طرح شود و ادامه آن نیاز به آسیب‌شناسی جدی دارد. معصومه ابتکار معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در جلسه شورای حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به دستور جلسه، گفت: موضوع طرح همیاران محیط زیست و بررسی ابعاد مختلف آن، مدت‌هاست در دستور کار سازمان حفاظت محیط زیست قرار دارد. ابتکار با بیان اینکه طرح محیط یار، طرحی دانش آموزی است که در محدوده داخلی مدارس و با تمرکز بر فعالیت‌های محیط زیستی دانش آموزان انجام می‌شود، اظهار کرد: محیط‌یار بر اساس آیین‌نامه خاص خود و در سطح دانش آموزی است و بهتر است که به همان شیوه هم فعالیت خود را ادامه دهد.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، صدور کارت با آرم سازمان حفاظت محیط زیست را یکی از آسیب‌های این طرح دانست که باید بررسی بیشتری در این خصوص صورت‌پذیرد و راهکار جایگزین مناسبی برای آن پیش‌بینی شود. وی افزود: سازمان حفاظت محیط زیست به واسطه جایگاه حاکمیتی، اختیارات، مسئولیت‌ها و وظایف خطیری که بر عهده‌دارد، همچنین گستردگی حوزه‌های مرتبط؛ نمی‌تواند بدون در نظر گرفتن ابعاد مختلف موضوع، اقدامی در این حوزه داشته باشد.

وی استفاده از کد شناسایی همیاری مشخص با سهمیه معین برای افراد واجد صلاحیت هر استان را از جمله راهکارهای جایگزین کارت همیار دانست و ادامه داد: توسعه این اقدام باید از طرف سازمان‌های مردم‌نهاد انجام شود که به لحاظ ساختاری نیز در شرایط کنونی با حمایت‌های دولتی، از فضا و شرایط خوبی برای گسترش فعالیت‌های خود برخوردارند. ابتکار پیشنهاد داد: طرح همیاری در شاخه دانشجویی نیز مورد پیگیری قرار گیرد و در قالب تشکل‌های محیط زیستی دانشجویی، توسعه داده‌شود. معاون رئیس جمهور با اشاره به گزارش‌های علی‌تیموری مدیرکل حفاظت و مدیریت شکار و صید و سرهنگ حمیدرضا خیلدار فر مانده یگان حفاظت محیط زیست در خصوص اقدامات انجام‌شده در فریدونکنار و نتایج کسب‌شده در این حوزه، ضمن یادآوری حساسیت‌های موضوع فریدونکنار، تاکید کرد: حل این موضوع پس از سال‌ها غفلت نیازمند برنامه بلندمدت، توسعه و افزایش آگاهی‌ها و آموزش مردم محلی و جذب مشارکت آنها و ابزارهای تشویقی و تنبیهی است. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست خاطرنشان کرد: ایجاد ناامنی برای متخلفان از طریق نظارت و اجرای سختگیرانه ضوابط و مقررات و پیگیری‌های قضایی در این خصوص، نقش مؤثری در حل این معضل خواهد داشت. وی ضمن یادآوری جایگاه کلیدی شورای حفاظت سازمان حفاظت محیط زیست برای حل این چالش، گفت: مهم‌ترین کارکرد و وظیفه این شورا، ایجاد هماهنگی و برنامه‌ریزی به منظور کمک به حل سریع‌تر چالش‌هایی همچون فریدونکنار است. معاون رئیس جمهور ضمن استقبال از طرح آموزش و آگاه‌سازی جامعه بومی در خصوص تهدید منافع کشاورزی و زندگی پایدار آنها با صید و شکار غیرقانونی، گفت: نقش جامعه مدنی در حفظ محیط زیست غیر قابل انکار است.

یادداشت روز

سعودی؛ مقاومت در برابر تغییر

جلال خوش چهره سعودی‌ها هرگز نتوانسته‌اند نقش متغیر اصلی رانه تنها در خاورمیانه بلکه جهان اسلام ایفا کنند. اکنون نیز در اندازه یک عامل ایدئلی عمل می‌کنند. رهبران این کشور در همه‌ساله‌هایی که گمان می‌رفت در فرایند تحولات خاورمیانه و جهان اسلام نقش مؤثر ایفا کنند، سرانجام در اندازه تابعی عمل کردند که در سیاست‌های راهبردی ایالات متحده تعریف شده است؛ هم‌بیمانی باقیامت "تفت به ازای امنیت".

جنگ‌های اعراب و اسرائیل، ایران و عراق، انقراض فلسطین، جنگ سی‌وسه روزه لبنان، قیام مدنی مردم بحرین و یمن و... نمونه‌هایی است که در هیچ‌یک از آنها سعودی‌ها نتوانسته‌اند در فرجام رخدادها نقش سرنوشت‌ساز داشته باشند. مدل کودتا در مصر و سرنگونی دولت منتخب "محمد العرسى" نیز مثالی است از اقدام ایدئالی‌ریاض برای تأخیر در تحولات اجتناب‌ناپذیری که بر سرنوشت هژمونی قدرت قبیله‌ای در عربستان سایه انداخته است.

رهبران آن‌که تجربه و باحساسی سعودی براین تصورند که با فاصله گرفتن از محافظه‌کاری‌های سنت‌شده

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

بوسه های غمگین یک سر خپوست

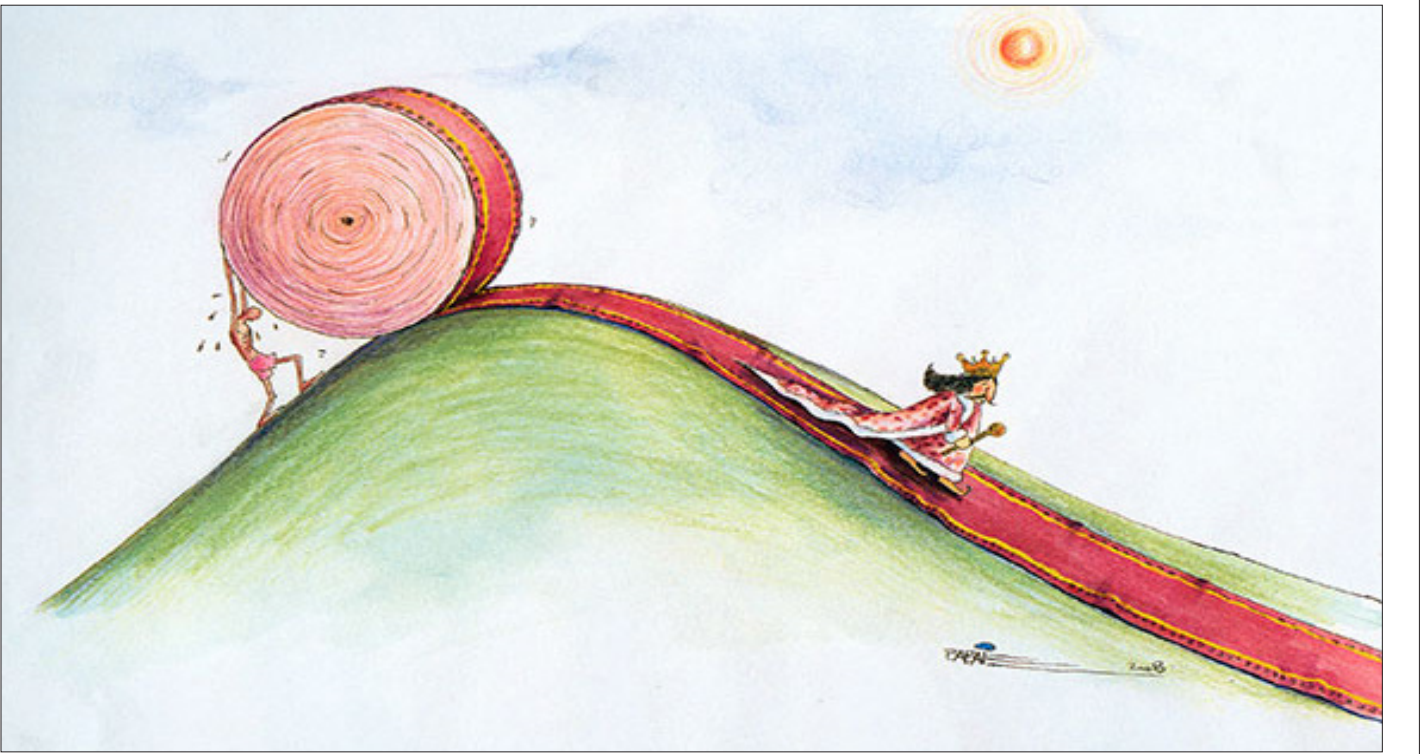
نگاهی به ترجمه‌های قاسم صنعوی از شعر جهان

در اواخر دهه پنجاه نشر توس بخش‌هایی از کتاب جنس دوم اثر سیمون دوبوار را با ترجمه حسین مهری منتشر کرد با این نوبد که در آینده با انتشار سه جلد دیگر، این مجموعه، کامل خواهد شد. اما وقتی نشر توس دریافت حسین مهری این پروژه را به سرانجام نخواهد رساند، با جایگزین ساختن مترجمی دیگر طی مدتی نه چندان طولانی ترجمه تازه و کاملی از کتاب را به بازار فرستاد. با این رویکرد حرفه‌ای که خریداران کتاب قبلی می‌توانستند آنها را عودت داده و ترجمه تازه و کامل را دریافت کنند.

این مترجم کسی نبود جز قاسم صنعوی که از قضا ترجمه بسیار خوب و قابل درکی از این کتاب ارائه کرده بود. برگردان این منبع مهم فمنیستی قرن بیستم آن هم در فرصتی محدود حکایت از تسلط و توان حرفه‌ای این مترجم داشت. قاسم صنعوی به ادعای خود اغلب به نیت امرار معاش ترجمه کرده است، اما ترجمه بسیاری از همین آثار که به اعتراف خودش به سفارش ناشران انجام شده به مراتب بهتر از ترجمه‌هایی ست که برخی مترجمان امروز به انتخاب خودشان و به اصطلاح از روی دغدغه انجام می‌دهند.

این توانایی نه فقط حاصل اشراف قاسم صنعوی به زبان مبدأ (به خصوص فرانسه) که نتیجه احاطه او به زبان مقصد یعنی فارسی نیز هست. از ترجمه متون داستانی و فلسفی که بگذریم، یکی از مهم‌ترین حوزه‌های فعالیت قاسم صنعوی ترجمه شعر بوده است. او از سال‌های دور به ترجمه شعر برای مهم‌ترین نشریات و جنگ‌های ادبی آن سال‌ها همانند خوشه، سخن، تماشا، رودکی و... پرداخت. نقطه اوج فعالیت‌های قاسم صنعوی در این زمینه انتشار مجموعه‌ای چندجلدی از شاعران قاره‌های مختلف است که تنها یک جلد آن منتشر شده و جلد‌های بعدی (اگر چه به وقفه) اما در دست انتشار است. کتاب «بوسه‌های غمگین یک سر خپوست» که به تازگی به همت نشر آرادمان وارد بازار نشر شده، از جمله ترجمه‌های قاسم صنعوی در همین حوزه است. اشعاری فراموش شده

گردش روزگار برعکس است

از رنجی که می‌بریم....

طرح: بهرام بابایی

با کاروان حله / اخبار هنر

جان اسنور روح خود را به شیطان می فروشد

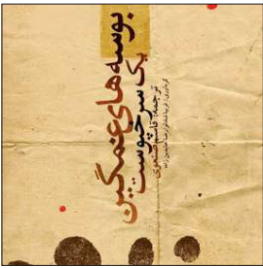
ستاره سریال «بازی تاج و تخت» با نمایش «دکتر فاستوس» در وست‌اند لندن به صحنه خواهد رفت. کیت هرینگتون که به خاطر بازی در نقش جان اسنو در سریال «بازی تاج و تخت» شناخته می‌شود، نقش اصلی نمایش کریستوفر مارلو نمایشنامه‌نویس مشهور قرن شانزدهم میلادی انگلستان را بازی خواهد کرد. این بازیگر با اشاره به فریبندگی موضوع، این نمایش را سیاه و بازمه دانست. این نمایش از ماه

آوریل در تئاتر دوک یورک به صحنه خواهد رفت و کارگردانی آن را جیمی لوید برعهده دارد. «دکتر فاستوس» داستان مردی است که روح خود را در قبال دریافت بودری جادویی به شیطان می‌فروشد. هرینگتون در این باره به بی‌بی‌سی گفت: «من او را شعیده‌بازی همانند دیوید کاپرفیلد یادید بلین می‌بینم.» او در ادامه افزود: «برای آماده‌سازی یکی از دوستان قدیمی مرا با فنون شعبده‌بازی آشنا می‌کند. این نمایش شامل عناصر شگفت‌انگیزی خواهد بود. پشت آن تا اندازه‌ای تاثیرات دیوید لیپتچ وجود دارد. چیزهایی که تماشاگر را به وجد می‌آورد.»

او در پاسخ به سوالاتی درباره سرنوشت جان اسنور در «بازی تاج و تخت» تماشاگران را ترغیب کرد که جواب سوالات خود را با تماشای سریال پیدا کنند. او در این باره گفت : «هر چه در فصل بعدی اتفاق می‌افتد بسیار هیجان‌انگیز خواهد بود. اما متاسفم جان اسنو مرده است. به نظر من اینکه هواداران آینده سریال را پیش‌بینی کنند خیلی خوب است، اما آنها نباید به هیچ چیزی امید داشته باشند زیرا «بازی تاج و تخت» استادان از بین بردن امید است.»

الا ای غمت شادی جان ما
تویی راحت جان بزمان ما
غم تو چو کرد از دل ما حرم
چو کعبه شریفست ارکان ما...
(سبف فرغانی، قرن هفتم، غزلیات)

سوت‌بان

در دل نشریاتی پراکنده که فریبا و رضا عابدین زاده گردآوری‌شان کرده‌اند.

اشعار گرد آمده در این مجموعه به دلیل تعدد و پراکندگی نشریاتی که در دل آنها جای گرفته‌اند و مدت زمان بسیار طولانی که از انتشار آنها می‌گذرد اغلب نایاب محسوب می‌شوند؛ به خصوص اینکه نه این نشریات تجدید چاپ شده‌اند و نه خود شاعر به صرافت گردآوری آنها افتاده است. به همین دلیل اغلب اشعار این کتاب به مجموعه‌ای منحصr به فرد از اشعار نایاب بدل شده‌اند

با ترجمه یکی از خوش ذوق‌ترین مترجمان حوزه شعر خارجی به فارسی.

در این کتاب آثار نزدیک به شصت شاعر از کشورهای گوناگون گردآوری شده است، به ویژه کشورهای اسپانیولی زبان که سهم زیادی از این اشعار را به خود اختصاص داده‌اند. فدریکو گارسیا لورکا، رابنر ماریا ریلکه، پابلو نرودا، موریس مترلینگ، لویی آراگون، ژاک پرهور، خوسه مارتی، یانیس ریتسوس، خوسه گارسیا، زف زوربا و... از جمله شاعرانی هستند که در این کتاب اشعاری از آنها به فارسی ترجمه شده است. حاصل کار صنعوی با وجود گذشت نزدیک به

نیم قرن از ترجمه پاره‌ای از این اشعار هنوز از طراوت و جذابیتی برخوردار است که از تبحر ویژه او در ترجمه شعر حکایت دارد، کاری که به راحتی از عهده هر مترجمی برنمی‌آید.

گردآورندگان اشعار با توجه به آنکه برخی از شاعران این مجموعه نام‌هایی بسیار ناآشنا برای مخاطب فارسی زبان هستند، در انتهای کتاب بیوگرافی مختصری از هر شاعر تدارک دیده‌اند.

چه کسانی به معتمدآریا حمله کردند

به دنبال حمله چند روز گذشته عوامل خودسر به جلسه نقد و بررسی فیلم «یحیی سکوت نکرد» در شهر کاشان و ایجاد رعب و وحشت، کارگردان این فیلم توضیحاتی درباره این حادثه ارائه داد. کاوه ابراهیم‌پور، کارگردان فیلم، حضور این افراد را عجیب و غیرقابل باور دانست و گفت: جلسات نقد و بررسی فیلم در همه جای ایران برگزار می‌شود. چنین اتفاقی برای فیلمی که از وزارت ارشاد مجوز ساخت

و نمایش دارد و در سینماها در حال اکران است، منطقی نیست. کارگردان «یحیی سکوت نکرد» جلسه نقد و بررسی این فیلم را در قالب سلسله نشست‌های گروه هنر و تجر به عنوان کرد و گفت: معتمدآریا مشکلی ندارند و در سینمای ایران در حال فعالیت هستند. واقعا دلیل این حمله برای من مشخص نیست. ابراهیم‌پور درباره تصمیمش برای شکایت از عناصر خودسر گفت: از چه کسی باید شکایت کنیم؟ این افراد معلوم نیست چه کسانی هستند و به هیچ ارگان رسمی و دولتی هم وابسته نیستند. نیروی انتظامی بود که ما را از دست این افراد نجات داد و اگر نیروی انتظامی نبود معلوم نیست چه بلایی سر ما می‌آمد. من به شخصه شکایت نمی‌کنم. بعید می‌دانم خاتم معتمدآریا هم قصد شکایت داشته باشند، باید از خودشان بپرسید.

این کارگردان که «یحیی سکوت نکرد» اولین ساخته اوست، در باره حمایت جامعه سینمایی و نهادهای صنفی مثل خانه سینما از سینماگران و راه‌های جلوگیری از چنین اتفاقاتی گفت: منطقی این است که از ما حمایت کنند اما الا ن گویا درگیر جشنواره فجر هستند.

کسب‌بلندی‌ترین حقوق خود، به‌صف‌معترضان پیوسته‌اند.مشکل سعودی‌هاغیر متعارف‌بودن رژیم‌ی است که‌با‌دوران مدرن فاصله‌طولانی دارد. همان‌گونه که‌نظام‌های سیاسی امارات و کویت و قطر چنین هستند سعودی‌ها‌باید‌برای تعارض میان‌نمادهای مدرن در‌مصرف‌و زندگی سیاسی-اجتماعی عقب مانده از‌تجددشهروندان خود، چاره‌اندیشی کنند. متهم کردن‌معترضان به فرقه‌گرایی و وابستگی به دولت‌های بیگانه، تنها فرافکنی در خدمت‌به‌هدفی است که‌فرجام‌معلوم‌برای حاکمان سعودی‌ندارد. سعودی‌ها در این حال دست‌بسته‌شاهدتغییر در آرایش سیاسی منطقه‌ای هستند که‌تا پیش از این، آنان را در چارچوب سیاست راهبردی «تفت در ازای امنیت» مضمون از تحولات کرده بود. درک این واقعیت که جایگاه‌بازنگران منطقه‌ای تغییر کرده‌برای ریاض سخت است. این تغییر علی‌رغم خواست سعودی‌ها و متحدان منطقه‌ای آن، از جمله اسرائیلی هاست. ایران اکنون سرافرازانه به جامعه جهانی بازگشت کرده است... دعوت از ایران برای حل بحران در سوریه، یمن، عراق، افغانستان به دلیل درک معلوم جامعه جهانی از نقش تأثیر گذار این کشور در خدمت به‌گشودن گره‌های کور منطقه‌ای است.